

Miljoenennota 2017 en Veiligheidsregio Twente

Opstellers:

- Ernesto Evers
- Erik Nuis

Inhoud

Opstellers:	1
Samenvatting.....	3
1 Veiligheid.....	4
1.1 Aanpak personen met verward gedrag.....	4
1.2 Bestrijding van georganiseerde misdaad en ondermijning	4
1.3 Integere en veilige samenleving.....	5
1.4 Integrale aanpak mensenhandel.....	5
1.5 Cyberveiligheid.....	5
1.6 Contraterrorisme-strategie.....	6
1.7 Doeltreffender aanpak zeer jeugdige daders	6
1.8 Integrale aanpak Kindermishandeling en Huiselijk Geweld.....	7
1.9 Voorkomen en aanpakken van High Impact Crimes.	7
1.10 Informatie-uitwisseling	7
1.11 Bezuinigingen	8
2 Zorg & Maatschappij.....	9
2.1 Armoede onder kinderen.	9
2.2 Kansengelijkheid in het onderwijs.	9
2.3 Het kabinet schrapt de geplande bezuinigingen op verpleeghuizen.	9
2.4 Langer zelfstandig wonen	10
2.5 Onderzoeksvragen voor een IBO Innovatie in de zorg.....	10
2.6 Subsidies.....	11
3 Innovatie	11
4 Economie.....	11
4.1 Herstel op de woningmarkt	11
4.2 De stijgende consumptie van huishoudens	11

Samenvatting

Hieronder worden in het kort aandachtsgebieden beschreven die relevant kunnen zijn voor de Veiligheidsregio Twente op gebied van Veiligheid, Zorg, Innovatie en Economie. De meest gebruikte bronnen in dit rapport zijn de Miljoenennota 2017, analyse Vereniging Nederlandse Gemeenten, de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de provinciebegroting.

De verschillende aandachtsgebieden in de Miljoenennota zijn algemeen beschreven en niet specifiek toegeschreven op de Veiligheidsregio of de gemeenten in Twente. In dit document wordt wel waar mogelijk *in cursief* de actuele regionale aanpak benoemd.

Kort samenvattend gaat Nederland er langzaam op vooruit, deze gevolgen zullen ook licht merkbaar zijn voor Veiligheidsregio Twente. Veiligheid is een van de hoofdthema's van de Miljoenennota en kent veel veranderingen. Structureel wordt er meer geld beschikbaar gesteld voor Defensie, de politie en het OM. Terrorismebestrijding en cybersecurity zijn hier grote aandachtsgebieden. De toenemende activiteiten in de digitale criminaliteit vraagt het nodige op het gebied van cybersecurity. De Veiligheidsregio Twente is wel op goede weg met de huidige aandachtsgebieden en aanpak. Zo ook op het gebied van (onderlinge) informatie-uitwisseling binnen de regio.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de bezuiniging op het CCV en IFV. Zo'n 1/3^e van het totale subsidiebudget dat gebruikt wordt voor preventie wordt ingetrokken. Dit legt grote druk op de mogelijkheden binnen criminaliteitspreventie. Verder is opgevallen dat er geen vermelding is over de ontwikkelingen binnen de brandweer.

De economie kent groei in de vorm van stijgende woningprijzen, een stijgende koopkracht en groeiende bedrijfsinvesteringen. Wat betreft zorg en maatschappij: er wordt veel geld extra beschikbaar gesteld voor kansen voor jeugd die in armoede leven. Hopelijk maakt dit het werk van de gemeenten en zorginstellingen iets makkelijker. Daarnaast kan dit een positief effect hebben op het tegengaan van jeugdcriminaliteit. Ook wordt er extra geld beschikbaar gemaakt voor de innovatie, en dan met name voor start-ups met betrekking tot bedrijven, maar ook voor innoverende regio's is er de kans om zich meer op de kaart te zetten.

1 Veiligheid

Het kabinet blijft zich sterk maken voor een veilig Nederland en geeft structureel 1,5 miljard euro extra uit. De uitgaven aan het defensieapparaat en de Nationale Politie worden verhoogd, dit mede vanwege de toegenomen onrust in de wereld en de dreiging van terrorisme.

Deze veranderende veiligheidssituatie heeft meer druk gezet op de inzet van de Nationale Politie. Er worden extra middelen (200 miljoen euro) vrijgemaakt voor cybersecurity, de aanpak van ondermijnende criminaliteit en de bestrijding van terrorisme. Dit om de opsporing naar een hoger plan te tillen, met meer oog voor toekomstige ontwikkelingen. Met de extra middelen wordt bijvoorbeeld ook de wijkagent ontlast, zodat deze zich meer kan wijden aan zijn taken op straat en wordt geïnvesteerd in de toerusting van politiemensen.

Voor het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak is 50 miljoen euro extra gereserveerd. Ook vermeldenswaardig is dat het kabinet geen gevangnissen sluit.

1.1 Aanpak personen met verward gedrag

Voor een sluitende aanpak bij personen met verward gedrag wordt een pakket aan maatregelen genomen waarvoor vanaf 2017 jaarlijks € 30 miljoen beschikbaar is gesteld (in 2016 € 15 miljoen). Daarnaast is er een bedrag van € 48 miljoen beschikbaar voor een meerjarig programma om projecten en initiatieven te faciliteren die bijdragen aan het realiseren van een regionale sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.

Tevens is er op de begroting vanaf 2017 jaarlijks € 2 miljoen beschikbaar voor onder andere de voortzetting van de activiteiten van het Aanjaagteam verwarde personen. Daarnaast is er apart geld beschikbaar voor een kennislijn voor de periode 2017–2021.

Veiligheidsregio Twente:

De aanpak (woon)overlast door psychisch kwetsbaren/personen met verward gedrag die in 2014 binnen de regio Twente is gestart onder de noemer '10 in Twente' kan mede hierdoor de komende jaren een vervolg krijgen. Er zal daarbij vooral aandacht zijn voor verdere inbedding, regie en borging. Voor de periode 2017-2018 is een subsidie verstrekt van ca. € 300.000 vanuit de WMO (Tender 2016). Er zijn momenteel gesprekken met het landelijke Aanjaagteam/Schakelteam om als één van de verdiepings-/spotlightregio's een pilot te starten.

Het kabinet komt in 2017 met een persoonlijke aanpak voor ex-gedetineerden die verward, licht verstandelijk beperkt of psychiatrisch patiënt zijn. Het doel van de nieuwe aanpak is om deze groepen beter te laten terugkeren in de samenleving. Bij de hulp aan deze ex-gedetineerden moeten onder andere gevangnissen, gemeenten en lokale zorgverleners meer gaan samenwerken.

1.2 Bestrijding van georganiseerde misdaad en ondermijning

Kort gezegd: 'misdad mag niet lonen'. Het afpakken van crimineel vermogen door de inzet van het strafrecht, maar ook door samenwerking met bestuurlijke partners (waaronder de Belastingdienst en gemeenten), is een prioriteit van het kabinet.

De aandacht voor de bestrijding van georganiseerde misdaad en de ondermijnende effecten daarvan is de afgelopen jaren geïntensiveerd. Dit is vooral terug te zien in de toename van het aantal gestarte strafrechtelijke onderzoeken, de activering van het lokaal bestuur en de groeiende samenwerking met partijen buiten de strafrechtsketen. De ervaringen van de afgelopen jaren hebben uitgewezen dat ondermijnende criminaliteit omvangrijker is en dieper in de samenleving geworteld zit dan eerder

gedacht. De problematiek is dusdanig dat de integrale aanpak een extra impuls vergt, langdurig moet worden volgehouden en waar nodig verbreed moet worden.

Veiligheidsregio Twente:

Ook Ondernijning/aanpak georganiseerde misdaad blijft de komende jaren prioriteit in alle gemeenten in Twente. Dit is veelal terug te lezen in de Integrale Veiligheidsplannen (IVP). Toepassing van de Wet Bibob en ook de samenwerking met het RIEC ON zijn hier voorbeelden. Daarnaast zal de aandacht ook komen te liggen bij de aanpak van hennepkwekerijen en malafide zorgbureau's (fraude).

Tijdens de bestuurstweedaagse eind november 2016 is er in ruime mate aandacht voor ondernijningsbeelden zoals die in de regio voor (kunnen) komen.

1.3 Integere en veilige samenleving

Overheid, bedrijven en burgers hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een integere en veilige samenleving. Naast de inzet van screeningsinstrumenten wordt ingezet op een breder integriteitsbeleid. Zo worden partijen die bepaalde verklaringen, vergunningen en subsidies aanvragen getoetst of ze aan integriteitseisen voldoen. Een dergelijke screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een integere en veiligere samenleving.

Bestuurders/overheidsorganisaties worden de laatste jaren vaker geconfronteerd met ondermijnende activiteiten, met name door de georganiseerde criminaliteit. Poging tot omkoping, spionage en intimidatie zijn middelen die niet worden geschuwd. Ook intimidatie (n.a.v. vluchtelingenvraagstuk) is de afgelopen periode aan de orde geweest. Bestuurders/overheidsorganisaties moeten tegen deze externe bedreigingen weerbaarder worden gemaakt. Een coördinerende rol door het Ministerie van BZK is hierbij gewenst. Ontwikkeling van veiligheids- en risicoscans waarmee gemeenten zelf kunnen bepalen in welke mate zij voldoende uitgerust zijn om genoemde problematiek het hoofd te bieden kunnen een goed hulpmiddel zijn.

1.4 Integrale aanpak mensenhandel

De aanpak van mensenhandel blijft een prioriteit van dit kabinet. Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan de bestrijding van alle vormen van uitbuiting en de bescherming van alle mogelijke slachtoffers. Binnen de Taskforce Mensenhandel wordt voortdurend ingezet op een brede integrale aanpak.

Veiligheidsregio Twente:

De aanpak van mensenhandel (in de breedste zin) is binnen de regio onder leiding van het RIEC vormgegeven via het Twents casusoverleg Mensenhandel. Daarnaast is er bijvoorbeeld ook meldpunt in oprichting voor Loverboyproblematiek in Twente.

1.5 Cyberveiligheid

Beroepscriminelen organiseren zich steeds beter en maken gebruik van geavanceerde digitale aanvalsmethoden. Het afgelopen jaar vonden verschillende grootschalige aanvallen plaats met een hoge organisatiegraad, gericht op diefstal van geld en kostbare informatie. Naast de overheid waren bedrijven en burgers hiervan in toenemende mate het slachtoffer. Beroepscriminelen vormen daarmee een steeds grotere bedreiging voor de digitale veiligheid in Nederland.

Het kabinet investeert in cybersecurity. Het terrein van de cybercriminaliteit is een groeiend probleem voor overheden, voor bedrijven en ook voor burgers. Zowel de veiligheid als de economische kracht zijn in het geding.

Het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) is het centrum in Nederland waar publieke (onder andere het Ministerie van Defensie en de AIVD) en private partijen, wetenschap en onderzoeksinstellingen operationele informatie bijeen brengen rondom cybersecurity. Periodiek wordt het Cyber Security Beeld Nederland opgesteld op basis waarvan beleidsvorming plaatsvindt op het gebied van cybersecurity.

Veiligheidsregio Twente/gemeente:

De ontwikkeling van het Nationale Detectie Netwerk kan (voor overheidsorganisaties) een impuls geven aan het managen van het (interne) cybersecurityvraagstuk.

1.6 Contraterrorisme-strategie

De dreiging van het wereldwijde gewelddadige jihadisme neemt de komende jaren verder toe. Dat gebeurt in de vorm van transnationale netwerken, terugkerende of teruggestuurde gewelddadige jihadisten, potentieel gewelddadige eenlingen en snelle binnenlandse radicaliseringsprocessen. Ook is de dreiging steeds meer grensoverschrijdend: internationale ontwikkelingen hebben een steeds directere impact op de veiligheid in Nederland en andersom.

Het actieprogramma Integrale aanpak jihadisme om de gewelddadige jihadistische beweging in Nederland te bestrijden en te verzwakken en de voedingsbodem voor radicalisering weg te nemen, wordt in 2017 in het doorlopende terrorismebestrijdingsbeleid geborgd.

Naast een blijvende focus op gewelddadig jihadisme als voornaamste vorm van terroristische dreiging voor Nederland is ook aandacht nodig voor andere vormen van extremisme, al dan niet veroorzaakt door een toenemende vorm van polarisatie (nationaal en internationaal).

Veiligheidsregio Twente:

Eind 2014 is in Twente al een zogenaamde 'casustafel radicalisering' ingericht onder de vlag van het Veiligheidshuis Twente. Deze casustafel heeft tot doel om signalen van radicalisering (in de breedste zin) snel te duiden/analyseren en daarbij te adviseren aan gemeenten.

1.7 Doeltreffender aanpak zeer jeugdige daders

Het effect van straffen van (zeer) jeugdige daders wordt in de wetenschap en binnen de rechtspraak ter discussie gesteld. Dit belast de justitiële jeugdketen, terwijl het effect op de veiligheid van de maatschappij en de positieve ontwikkeling van de jeugdige beperkt blijft. Minder belasting en meer effect moet worden bereikt door het jeugdstrafrecht vooral waar dat echt noodzakelijk is in te zetten en de focus op preventie (door middel van o.a. onderwijs, zorg en bescherming) te versterken. Dit vergt een gelijktijdige versterking in de samenwerking met andere beleidsdomeinen, zoals onderwijs en jeugdhulp.

Veiligheidsregio Twente:

Ook binnen Twente is de verbinding tussen (jeugd)strafrecht en zorg in de regel goed verankerd. Het Veiligheidshuis speelt hier een belangrijke rol. Vooral jeugdige daders zijn snel onder aandacht bij de verschillende samenwerkingspartners.

Met betrekking tot risicojongeren bestaat er binnen het Veiligheidshuis al enkele jaren het Justitieel Overleg Risicojongeren (JOR).

1.8 Integrale aanpak Kindermishandeling en Huiselijk Geweld

Huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook seksueel misbruik zijn belangrijke problemen in Nederland. Dit geldt in het bijzonder voor minderjarige slachtoffers. Doordat het geweld veelal achter gesloten deuren plaatsvindt, is een belangrijke doelstelling het vergroten van de zichtbaarheid van de problematiek. Bestrijding omvat vele aspecten: preventie, hulpverlening, jeugdbescherming, huisverbod en het strafrecht.

In 2017 wil het Rijk in samenwerking met de VNG gemeenten in staat stellen om op lokaal/regionaal niveau een goed werkend stelsel voor de aanpak van geweld in huiselijke kring te realiseren. De rol van Veilig Thuis is hierin speerpunt.

Het is ook belangrijk mogelijkheden te onderzoeken om de keten waar mogelijk te verkorten. In dat kader wordt een voorstel uitgewerkt waarbij de Raad voor de Kinderbescherming zelf een besluit kan nemen over het treffen van een jeugdbeschermingsmaatregel. Dergelijke besluiten zijn nu nog voorbehouden aan de rechter.

Veiligheidsregio Twente:

Uiteraard is er binnen Twente al jaren aandacht voor de aanpak van huiselijk geweld. Naast de samenwerkingsverbanden bij een huisverbod bestaat er ook een Code Rood-overleg, voor de (zeer) zware huiselijk geweld casuïstiek. Enkele jaren geleden begonnen als pilot, maar ondertussen succesvol ingebed in het Veiligheidshuis. Medio 2016 zijn ook stappen gezet om de stuur- en projectgroepen Veiligheidshuis en Zorg, Veiligheid en Straf samen te voegen. Onderdeel daarvan is ook om de (werk)processen van Veilig Thuis en het Veiligheidshuis nog beter op elkaar af te stemmen. Het bij het onderwerp mensenhandel reeds genoemde Meldpunt Loverboyproblematiek Twente zal hier ook onder vallen.

1.9 Voorkomen en aanpakken van High Impact Crimes.

Ondanks dat door de (gezamenlijke) aanpak het niveau van het aantal High Impact Crimes (misdrijven die ernstige, ingrijpende en soms blijvende gevolgen hebben voor het slachtoffer) op dit moment het laagst is van de laatste 10 jaar, blijft het noodzakelijk om het de aanpak onder de aandacht te houden. Het voorkomen en aanpakken van High Impact Crimes is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid, burgers, bedrijven en andere maatschappelijke instellingen.

Vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt op lokaal en regionaal niveau ondersteuning geboden om te komen tot een sluitende persoonsgerichte aanpak.

Vanaf 2017 valt ook het geweld in uitgaansgebieden en in het openbaar vervoer onder HIC .

Veiligheidsregio Twente:

Eén van de speerpunten in Twente is en blijft de aanpak van High Impact Crimes. De laatste jaren zijn zichtbare resultaten gehaald op terugdringen van deze High Impact Crimes (denk aan terugdringen van inbraken) en de gevolgen er van. De komende jaren ligt de focus op preventie (er is inmiddels een subsidie toegekend van ca. € 100.000) en de borging van de huidige aanpak.

1.10 Informatie-uitwisseling

In het veiligheidsdomein is goede en zoveel mogelijk up-to-date informatie voor overheidsinstanties van essentieel belang. Gemeenten hebben deze nodig om hun regierol in de lokale veiligheid en het

integrale veiligheidsplan op een goede manier te kunnen vervullen. De veiligheidsproblematiek wordt steeds complexer en de oplossingen moeten worden gezocht in integrale benadering, binnen de verschillende gemeentelijke domeinen en binnen de keten met externe partners, zoals politie en openbaar ministerie. Goede informatie-uitwisseling levert gemeenten en haar partners de mogelijkheid om doelgericht problematieken op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, zorg en aanverwante beleidsterreinen aan te pakken. Tevens levert goede informatie-uitwisseling inzichten om meer preventief te kunnen werken en de noodzakelijke onderbouwing voor beleidsmatige en bestuurlijke keuzes.

Veiligheidsregio Twente:

Binnen Twente is een van de aandachtspunten de komende jaren de informatievoorziening en –positie. Er zijn verschillende pilots die zich richten op de informatiepositie en uitwisseling van gegevens. Denk daarbij aan hennep en ‘big data’. Ook is er landelijk via de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid aandacht voor de invulling van de intelligencepositie van gemeenten (op de langere termijn). In 2017 komt er een eerste visiedocument hierover.

1.11 Bezuinigingen

Het behoeft geen betoog dat preventie in z’n algemeenheid zeer belangrijk is. Vermeldenswaardig is daarom de noodkreet van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) in verband met de bezuinigingen die het CCV treft, namelijk 1/3^e van het budget. Criminaliteitspreventie, waar ook de gemeenten en veiligheidsregio gebruik van maken, komt hierdoor onder druk te staan. Daarnaast zorgt de bezuiniging op het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) er voor dat veiligheidsregio’s en gemeenten minder ondersteuning op het terrein van fysieke veiligheid zullen krijgen. Dit heeft onder meer gevolgen voor (de kosten van) opleidingen van veiligheidsregio- en gemeentepersoneel in het kader van crisisbeheersing.

2 Zorg & Maatschappij

2.1 Armoede onder kinderen.

Alle kinderen verdienen een gelijke kans. Dat geldt dus ook voor kinderen die opgroeien in een gezin met een kleine portemonnee. In 2014 leefden 421 duizend kinderen in een huishouden met een laag inkomen, waarvan 131 duizend al vier jaar of langer. Om deze kinderen te ondersteunen, stelt het kabinet extra geld beschikbaar (100 miljoen, waarvan 85 miljoen voor gemeenten) voor benodigdheden die ervoor zorgen dat zij kunnen meedoen. Het gaat bijvoorbeeld om schoolbenodigdheden, sportattributen, zwemles of een schoolreis. Om er zeker van te zijn dat de middelen direct bij de kinderen terechtkomen, vindt ondersteuning plaats in natura. Hierbij worden erkende partners zoals het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en de Stichting Leergeld betrokken.

2.2 Kansengelijkheid in het onderwijs.

Nederland kent kwalitatief goed onderwijs, dat bovendien breed toegankelijk is voor kinderen met verschillende sociaaleconomische achtergronden. Tegelijkertijd constateerde de onderwijsinspectie dit jaar dat de kansengelijkheid in het onderwijs toeneemt. Kinderen van laagopgeleide ouders volgen niet altijd onderwijs op het niveau dat ze aan zouden kunnen en daardoor blijft talent onbenut. Het kabinet is van mening dat elk kind het beste uit zichzelf moet kunnen halen, en wil daarom zorgen voor gelijke onderwijskansen voor ieder kind. Daarom trekt het kabinet hier extra middelen voor uit. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de motie-Nijboer-Harbers¹¹. Verder verbetert het kabinet de doorstroom tussen onderwijsniveaus, waarmee het gemakkelijker wordt gemaakt om diploma's te stapelen. Ook is besloten om een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) «Onderwijsachterstandenbeleid» in te stellen. Er wordt ook geld beschikbaar gesteld voor het verlagen van schoolkosten voor de minder draagkrachtige minderjarige mbo'ers en voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Daarnaast wordt er geld vrijgemaakt voor onderwijs voor asielzoekerskinderen, het onderwijstoezicht en cultuur. Voor 2017 wordt 5 miljoen euro toegevoegd aan de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid

2.3 Het kabinet schrapt de geplande bezuinigingen op verpleeghuizen.

De toename van de zorgvraag, de grotere behoefte van ouderen aan maatwerk en de ontwikkeling van de medische technologie, vragen veel van professionals in de verpleeghuiszorg. Het kabinet is van mening dat de woonplaats van ouderen een plek moet zijn waar zij waardig kunnen leven, waar familie en andere verwanten zich welkom voelen en waar kwalitatief goede en veilige zorg wordt geleverd. Om zorgaanbieders ruimte te bieden om de kwaliteit van de ouderenzorg te verbeteren, heeft het kabinet de voorgenomen bezuiniging op verpleeghuizen teruggedraaid.

Om zorgaanbieders ruimte te bieden om de kwaliteit van de ouderenzorg te verbeteren, wordt de voorgenomen bezuiniging op de verpleeghuiszorg van 500 miljoen euro geschrapt. Het terugdraaien wordt voor 400 miljoen euro gedekt vanuit het pakket en voor 100 miljoen euro door ruimte binnen de langdurige zorg.

De grootste veranderingen binnen de zorg in een lijstje:

- kosten zorg: deze stijgen naar verwachting 2 procent, van 67,1 naar 68,5 miljard euro.
- eigen bijdrage Wmo (voor zorg en ondersteuning die via gemeenten wordt verleend) wordt verlaagd en daar trekt het kabinet 50 miljoen euro voor uit.
- wijkverpleging: er gaat honderdtachtig miljoen euro meer naar de wijkverpleegkundige zorg.

- opvang verwarde personen: er komt elk jaar dertig miljoen euro extra beschikbaar voor vervoer, opvang en zorg aan onverzekerden.
- er wordt 100 miljoen extra beschikbaar gesteld voor kinderen in gezinnen leven met armoede

Veiligheidsregio Twente:

De gemeenten, de GGD en de wijkagenten/politie zijn gebaat bij verkleining van onderwijsachterstanden verkleinen en vermindering van jeugdcriminaliteit. Verder zullen er relatief weinig gevolgen zijn voor de GHOR en de GGD.

2.4 Langer zelfstandig wonen

Mensen ontvangen langdurige zorg zo veel mogelijk in hun eigen omgeving. Daarmee wordt het mogelijk langer thuis te blijven wonen en behouden mensen meer controle over hun eigen leven. Er wordt meer maatwerk geboden en het sociale netwerk rond de zorgbehoevende krijgt een belangrijkere rol. Om dit mogelijk te maken, zijn delen van de extramurale zorg ondergebracht bij gemeenten, in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze transitie verliep niet altijd vlekkeloos. Zo waren er in het begin problemen bij de uitbetaling van het persoonsgebonden budget, wat tot onrust leidde onder getroffen budgethouders. Deze problemen zijn inmiddels opgelost. De langdurige zorg wordt weer meer gericht op mensen met een zware zorgbehoefte, zoals ook ooit de bedoeling was. Door deze maatregelen is de stijging van de zorguitgaven afgeremd, en zet de trend dat ouderen langer thuis blijven wonen naar verwachting versneld door. Het Rijk ondersteunt op verschillende manieren lokale en regionale partijen om mensen met een behoefte aan zorg en ondersteuning zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen laten wonen, zoals is beschreven in de reactie op de eindrapportage van het aanjaagteam Langer Zelfstandig Wonen. Dit gebeurt bijvoorbeeld via het Kennis- en Experimentenprogramma Langer Thuis, dat is verlengd tot en met 2017. Het gaat niet alleen om ouderen, maar ook om (voormalig) GGZ-cliënten en mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. De regering heeft voor 2017 nog geen plannen voor concrete investeringen in bouw of verbouw van huisvesting om meer kleine, betaalbare woningen te realiseren.

Veiligheidsregio Twente:

Vanuit de veiligheidsregio is het project Veilig Wonen opgestart. Het doel hier is om te zorgen voor een veiligere leefomgeving voor minder zelfredzamen.

2.5 Onderzoeksvragen voor een IBO Innovatie in de zorg

Het doel van dit IBO (interdepartementaal beleidsonderzoek) is om inzicht te krijgen in de effectiviteit van een mix aan overheidsinterventies bij innovatie ter bevordering van de kwaliteit van zorg en/of beheersing van de zorguitgaven. In dit onderzoek wordt specifiek gekeken naar de belemmeringen in het opschalen van innovaties door de zorgaanbieders, de rol van de overheid en zorgverzekeraars hierin en het kunnen voldoen aan de ondersteunings- en zorgbehoeftes vanuit burger-, cliënt- en patiëntperspectief. De volgende kernvragen worden hiervoor gesteld:

1. Op welke wijze kan innovatie in de zorg bijdragen aan betere kwaliteit en doelmatigheid? Kijk hierbij expliciet naar de kennis en ervaringen uit de praktijk, ook buiten de zorg en in het buitenland.
2. Welke factoren maken dat innovatie in de zorg van de grond komt en navolging krijgt en welke factoren belemmeren en beteugelen zorgvernieuwing?
3. Wat zijn de rollen van de verschillende actoren ten aanzien van innovatie in relatie tot kwaliteit en doelmatigheid? En wat kan VWS als systeemverantwoordelijke doen om de verschillende actoren hun rol beter te laten invullen?

2.6 Subsidies

De werkgroep wordt verzocht om te onderzoeken in hoeverre het Rijk het subsidie-instrument effectief en doelmatig inzet. Op welke wijze het Rijk de afweging maakt om het subsidie-instrument in te zetten voor specifieke beleidsdoelen, hoe het subsidie-instrument wordt geëvalueerd en wat daarvan de opvolging is. Het doel van dit IBO is om (waar nodig) handvatten te leveren om de besluitvorming rond subsidies verder te verbeteren. Het IBO beoogt lessen te trekken uit de individuele casuïstiek van de departementen.

3 Innovatie

De bedoeling is dat mede dankzij subsidies Nederland in de top 5 van innovatieleiders binnen de Europese Unie blijft staan. Het ministerie van Economische Zaken maakt daarom komend jaar 33 miljoen euro extra beschikbaar voor bedrijven die geld nodig hebben voor onderzoek en ontwikkeling. Daarnaast gaat er specifiek geld naar start ups. Zo komt er 50 miljoen euro beschikbaar voor start ups, waarbij een deel, 23 miljoen, samen met private investeerders ook echt direct in bedrijven wordt gestopt. De overige 27 miljoen is voor gunstigere loonregeling voor eigenaren van start ups. Er wordt ook specifiek geïnvesteerd in regio's waar veel innovatie plaatsvindt, de zogeheten innovatiehubs.

Veiligheidsregio Twente:

Op het gebied van innovatie staat Twente al goed en positief op de kaart. Het blijft natuurlijk wel zaak (voor de Veiligheidsregio Twente) om er voor te zorgen dat deze positie zo blijft. Dat doet de regio onder meer met Twente Safety & Security.

4 Economie

4.1 Herstel op de woningmarkt

Het aantal transacties nam in 2015 verder toe en benadert het niveau van voor de crisis. De woningprijzen stijgen weer en daardoor neemt de onderwaterproblematiek – de situatie waarbij de waarde van de woning lager is dan de hypotheekschuld – af. Het aandeel onderwaterhypotheken is tussen begin 2013 en begin 2016 gedaald van 36 procent naar 22,5 procent. Dit is niet alleen te danken aan de aantrekkende economie. Ook als we de effecten van de conjunctuur buiten beschouwing laten, zien we dat huishoudens beter bestand zijn tegen prijsstommelingen op de woningmarkt. Toch blijft het van belang om in regio's met hoge prijsstijgingen alert te zijn op de opbouw van nieuwe risico's.

4.2 De stijgende consumptie van huishoudens

Vanaf 2014 is er sprake van economisch herstel. In 2015 zette dit herstel door, vooral dankzij het positieve effect van binnenlandse factoren. Het consumentenvertrouwen herstelde onder invloed van de dalende werkloosheid, stijgende koopkracht en een aantrekkende woningmarkt. Dit vertaalde zich in 2015 in een toename van de consumptie van huishoudens en meer investeringen in woningen. Ook in 2016 en in 2017 groeit de consumptie van huishoudens, met 1,3 procent en 1,8 procent. Die draagt daarmee belangrijk bij aan de groei van de economie. Vanaf 2016 dragen ook de overheidsbestedingen weer bij aan de groei. De bedrijfsinvesteringen – die tijdens de crisis onder druk stonden – groeien in 2017 onder invloed van de toegenomen bestedingen en de lage rente voor het vierde jaar op rij harder dan het bbp. Ondanks de afname van de gasproductie en de onzekerheid als gevolg van de Brexit blijft

de uitvoer – in lijn met de groei van de wereldhandel – in 2016 en 2017 sterker groeien dan het bbp. Ook op de middellange termijn dragen alle bestedingscategorieën bij aan de groei, waarbij de uitvoer – die toeneemt in lijn met de relevante wereldhandel – de grootste bijdrage levert.